

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-05-15
Besvaras senast
2026-05-27 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:813 Ny rysk lag om angrepp på andra länder

Den 13 maj 2026 antog Rysslands statsduma i andra och tredje behandlingen ett regeringsinitierat lagförslag som utökar diktatorn Vladimir Putins befogenheter att ensidigt beordra användning av väpnade styrkor utomlands för att skydda ryska medborgare som grips, anhålls, utreds, ställs inför rätta eller anses illa behandlade av utländska stater eller internationella domstolar som Ryssland inte erkänner eller deltar i, däribland Internationella brottmålsdomstolen i Haag.

Lagen ändrar befintliga bestämmelser i lagarna om försvar och medborgarskap, fattas utan krav på godkännande från parlamentet eller FN:s säkerhetsråd och motiveras officiellt som ett skydd mot olagliga utländska ingripanden och så kallad ryskfientlighet, med exempel från ryska politiker som dumatalesmannen Vjatjeslav Volodin om gripna ryssar i länder som Polen som påstås utsättas för politiskt motiverad förföljelse.

Den institutionaliserar och breddar en redan etablerad rysk strategi där skydd av landsmän har använts som legitimering för militära interventioner, från Georgien 2008 där Ryssland hänvisade till hot mot ryska medborgare i Sydossetien och Abchazien över annekteringen av Krim och stödet till separatisterna i Donbass 2014 med påstådd förföljelse av ryskspråkiga till den fullskaliga invasionen av Ukraina 2022, där narrativet om folkmord på ryssar i Donbass och utdelning av ryska pass i ockuperade områden förstärktes.

Samtidigt problematiseras lagen starkt som en farlig sänkning av tröskeln för eskalering genom att ge Kreml en flexibel och subjektiv pretext som kan appliceras på i princip vilket land som helst där ryska medborgare befinner sig och utsätts för rättsliga åtgärder, inklusive gripanden av oligarker, militärer eller tjänstemän misstänkta för krigsbrott eller åtgärder mot Rysslands skuggflotta som bryter mot sanktioner, och den öppnar för body snatch-operationer med specialstyrkor eller begränsade militära ingripanden. Ukraina har beskrivit den som aggressiv laglöshet och en bekräftelse på att aggression blivit norm i rysk politik, medan västerländska analytiker ser den som en skrämstaktik mot Natoländer, ett försök att undergräva suveräniteten hos stater som samarbetar med internationella rättsinstanser och ett brott mot FN-stadgans förbud mot hot eller användning av våld mot andra staters territoriella integritet, vilket ökar risken för oförutsägbara eskaleringar och ytterligare destabilisering av den europeiska säkerhetsordningen. Lagen väntar nu på

Putins underskrift och träder sannolikt i kraft inom kort.

Sammanfattningsvis utgör detta lagförslag ett mycket allvarligt steg som ytterligare eroderar den internationella rättsordningen och höjer risken för nya militära konflikter både i Europa och utanför Europa. Genom att ge Putin en i praktiken obegränsad juridisk ursäkt för väpnad intervention riskerar lagen att normalisera aggression som svar på vanliga rättsliga processer i andra länder, vilket kan leda till en farlig spiral av eskaleringar, undergräva global stabilitet och tvinga demokratiska stater att omvärdera sin säkerhetspolitik i grunden. I en redan spänd geopolitisk situation utgör detta en väckarklocka som inte får underskattas. Inte minst sett till att vi i Sverige har vidtagit åtgärder mot den så kallade ryska skuggflottan i Östersjön finns det goda skäl att ta detta på högsta allvar.

Mot bakgrund av detta önskas utrikesminister Maria Malmer Stenergard svara på följande fråga:

Hur har ministern och regeringen svarat på den nya ryska lagen?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren